

Paprika Jancsi,

néha Paprikajancsi európai népi bábfigura.

Álla előreugrik, bajuszos, vagy bajusztalan szemtelen sihederarca van, sipkát és kaftánszerű kabátot visel, kezében gyakran bot, palacsintasütő, vagy fakanál van. Durva humorú, verekedős, de jólelkű figura, a szegények és bajban lévők védelmezője. Általában anyjával együtt szerepel és egy fehér házinyúl kíséri.

Garay János említette először, 1843-ban egy cikkében, amely a Regélő című folyóiratban jelent meg, mint a magyar „policinellót”. (Pulcinello vagy Pulcinella középkori eredetű európai bábfigura, akit nagy orra vagy tréfái tehetnek hasonlóvá Paprika Jancsihoz.) A figura Garay korában már jól ismert lehetett.

Modern kori megszemélyesítője Bartha Tóni. (Bábkomédiái: Paprika Jancsi, Paprika Jancsi visszatér, Paprika Jancsi messze jár, Paprika Jancsi csúzlizdája.) Paprika Jancsival szinte azonos népi bábfigura Vitéz László, aki később tűnhetett fel (a 20. század elején már hagyományként emlegették).

<http://www.paprikajancsi.hu/05.html>

AJÁNLOTT IRODALOM:

SZÉKELY GYÖRGY
BÁBUK, ÁRNYAK
A BÁBMŰVÉSZET TÖRTÉNETE

BUDAPEST, 1972

BORÍTÓTERV: BÁNKI LÁSZLÓ

Kiadja a Népművelési Propaganda Iroda - F. k.: Nemes Iván igazgató Készült az NPI
nyomdaüzemében, Budapest - F. v.: Mátrai Emil. 3067-72. - Példányszám: 1500 - Terjedelem:
14,5 A/5 ív

TARTALOM

I. A MÁGIKUS CÉLZATÚ BÁBJÁTÉK.....	11
ÉSZAK-AMERIKA.....	13
AUSZTRÁLIA	14
ÁZSIA.....	14
AFRIKA - ARÁBIA.....	16
EURÓPA.....	16
II. MITIKUS BÁBJÁTÉKOK.....	21

TÁVOL-KELETI MITIKUS BÁBJÁTÉKOK.....	21
A - INDIA.....	21
B - INDONÉZIA.....	25
C - BURMA.....	31
D - THAIFÖLD (Kambodzsa, Laosz).....	33
E - MALAYSIA.....	35
F - CEYLON.....	36
G - MONGÓLIA.....	36
H - KINA.....	37
/ - KOREA.....	43
J - JAPÁN.....	44
K - VIETNAM.....	48
III. A MIMOSZ-BÁBJÁTÉK.....	59
A HELLENIZMUS KORA.....	60
KISÁZSIAI BÁBKULTÚRÁK.....	62
A - IRAN.....	62
B - TÜRK NÉPEK ÉS GRÚZ/A.....	64
C - A TÖRÖK BÁB- ÉS ÁRNYJÁTÉK.....	66
D - AZ ARAB ORSZÁGOK BÁB- ÉS ÁRNYJÁTÉKAI	72
A BÁBMŰVÉSZET KEZDETEI EURÓPÁBAN.....	76
- MINSZTRELEK ÉS SZKOMOROHOK BÁBJÁTÉKAI ...	76
3	
IV. AZ EURÓPAI VÁSÁRI BÁBJÁTÉK.....	87
TEMPLOMI JÁSZOL-TEMPLOMI BÁBUK.....	88
NEMZETI BÁBJÁTÉK-KULTÚRÁK.....	90
A - ITÁLIA.....	90
a) Továbbélő középkori formák	90
b) Burattino és Pulcinella.....	91
c) A XVIII. század.....	92
d) Vásári bábozás a XIX. században . .	94
e)A szicíliai Opera dei Pupi.....	98
B - SPANYOLORSZÁG.....	100
C - FRANCIAORSZÁG.....	102
a) Párizsi honfoglalás - Polichinelle .	102
b) Versengés és paródia.....	105
c) A Palais Royal és Séraphin árnyjátékai.....	110
d) A XIX. század párizsi bábszínházai	111
e) Guignol és társai.....	114
D - BELGIUM.....	118
E - ANGLIA.....	120
a) A vásári bábozás kibontakozása . .	120
b) Punch színre lép.....	123
c) A londoni bábjáték virágkora. . . .	125
d) A bábozás XIX. századi rétegei. . .	131
F-A NEMET NYELVTERÜLET.....	135
a) Két évszázad vándorbábosai	135
b) Bábszínház Eszterházán.....	139

c) Berlin-Köln-München.....	141
G - NÉMETALFÖLD.....	145
H - CSEHSZLOVÁKIA.....	146
/ - LENGYELORSZÁG.....	148
1 - MAGYARORSZÁG	151
a) B á b t á n c o 11 a t ó betlehemezés	151
b) Vásári bábjáték Magyarországon. .	155
4	
K - OROSZORSZÁG.....	160
a) Petruska.....	160
b) Vertyep és batlejka.....	162
c) Mutatványos bábozás.....	163
L - A BALKÁN NÉPEI.....	164
a) Románia	164
b) Új-Görögország.....	165
V. AZ AMERIKAI VILÁGRÉSZ VÁSÁRI BÁBJÁTÉKAI.....	183
A - ÉSZAK-AMERIKA	

(...)